EERSTE JAAR Nr 19. ZATERDAG 8 MEI 1920.

DE ISEGHEMNAAR

Katholiek weekblad voor Iseghem en omliggende

VOOR GODSDIENST, TAAL en VADERLAND

Verschijnt elken Zaterdag
10 ct. per nummer
Abonnement 6 fr. 's jaars.

DRUKKER-UITGEVER :
J. DE BUSSCHERE-BONTE, Rousselarestraat, 95.

AANKONDIGINGEN :
Notarieele en andere 0,20 per regel.
Tusschen Stadsnieuws 0,50 per regel.

Rechtveerdigheid.

't Gaat slecht in den handel. Wij bedoelen den eerlijken handel; gasten zonder geweten, die in naam en onder voorwendsel van handel, schandig speculeeren op den nood van den verbruiker, hebben wellicht nooit meer geld verdiend dan tegenwoordig.

Maar slecht gaat het voor dezulken die, volgens de ouderwetsche manier, in den handel een deftig bestaan zoeken : zij hebben te worstelen tegen nieuwe vroeger ongekende vijanden : tegen opkooperij, waarvervalsching, contractbreuk. enz. enz. Strijden moeten zij om de beet brood tegen eerloosheid en nietdeugerij, en dat voorwaar is een lastige strijd.

Eerlijkheid in den handel ! Zoekt erachter..... Eerbied voor het gegeven woord ! Dit gevoel dat als grondslag moest dienen in alle handelsbetrekkingen bestaat, op weinige uitzonderingen na, nog slechts als een ding uit vroeger tijden.

Het gevoel van rechtveerdigheid zelf is aan 't kwijnen. Heden schijnt overal de spreuk bewaarheid : hebben is hebben en krijgen is de kunst. De rechtveerdigheid kwijnt. Hier bedoelen wij geen konijnen- of kiekendieven, noch treindieven noch andere gemeene, alledaagsche dieven met of zonder inbraak. Deze zijn slechts detaillanten.

Het kwaad is veel grooter, veel meer algemeen ; het huizeniert, het troont om zeggens, overal, heel het land door.

Wie tegenwoordig vreest nog zich te bezondigen aan woeker ? Café, rijst, hoppe granen, kolen, enz. in reuzenhoeveelheden opkoopen en verbergen, om ze dan, twee drie maanden later als de nood begint nijpend te worden, met intresten van 100 0/0 aan den man te brengen, is dat eerlijk ? Dat noemen wij stelen 't groote.

Een stock waren wordt gekocht aan bepaalden prijs, te leveren zoohaast mogelijk. De koop is gesloten. Veertien dagen later laat de leverancier, die de marchandise in magazijn had, weten dat hij de waren niet verzendt tenzij aan zooveel per honderd meer. Is dat eerlijk ? Dat ook noemen wij stelen.

Geld wordt geleend aan slimme schurken die 't middel kennen, zonder in ruzie te geraken met de wet, om geen intresten te keeren. Is dat eerlijk ! Dat noemen wij stelen.

En al dergelijke heerschappen loopen, het hoofd recht, fijn uitgeborsteld, door de straat, door velen met een hoffelijken en schijnbaar vriendelijken hoedzwaai begroet !... Kleine dieven zitten in 't kot, terwijl de groote in achting staan. Oh die vuile comedie ? Neen ! Geen rechtveerdigheid meer !

Waaraan die wantoestand toegeschreven !

Voorzeker aan veel oorzaken, doch ons dunkens hoofdzakelijk aan vermindering van godsdienstzin.

Neemt den godsdienst weg met de zekerheid van eeuwig loon of eeuwige straffe, wat blijft den mensch over ?... Zijn tegenwoodig leven dat hij daarom zoo aangenaam mogelijk zal trachten door te maken. Zoo de hemel na de dood niet bestaat, we moeten hem op de wereld zoeken : dat is logisch. We moeten genot zoeken zooveel wij er vinden kunnen, gelijk op welke manier. Doch de eerste voorwaarde daartoe, is geld : met geld koopt men krieken de schoonste van de markt zoo 't schijnt. Vandaar de jacht naar geld, dat de kleinere man zich tracht aan te schaffen door diefstal, de meerdere door woeker, waarvervalsching, contracktbreuk, enz. Wat kan 't hun maken dat ze den medemensch in 't ongeluk storten en in wanhoop misschien ? Als zij genoeg hebben een ander moet het weten. De mensch is trouwens van aardswegen ikzuchtig ; enkel door den godsdienst, door de langzame werking van het christendom wierd dit instinkt getemperd en onderdrukt door liefde.

Kwame de godsdienstzin terug, dan ja zou de toestand rap en aanhoudend verbeteren. Die 't aangaat zouden begrijpen dan dat het weinig baat de menschen te bedriegen, dat ze in geen geval aan Gods gerecht zullen ontsnappen, dat totentrekkerij geen invloed zal hebben op het vonnis dat eensdaags zal uitgesproken worden tegen alle nietdeugerij gelijk dewelke.

Buiten den godsdienst zien wij geen enkel redmiddel. Wetten strekken tot niets ; gendarmen en politie kunnen weinig : ze zijn gemakkelijk om bedriegen.

Zonder godsdienst moet het van langsom slechter gaan.

De Boerenbond in West-Vlaanderen.

Kan. Luytgaerens, algemeen sekretaris van den Belgischen Boerenbond, zend ons eene belangrijke mededeeling :

Wie den staat van verwoesting en uitputting waarin een groot deel van West-Vlaanderen na den wapenstilstand verkeerde, heeft kunnen vast stellen, zal er niet over verwonderd zijn dat de Belgischen Boerenbond gemeend heeft aan een waren plicht van naastenliefde te voldoen met een bijzondere werking ten bate dier gewesten te ondernemen.

Van het begin af heeft de Boerenbond door tusschenkomst zijner afgevaardigden gedaan wat hij kon, maar dat bleek al te zeer ontoereikend ; de nood was en bleef te groot. Omstreeks half Augustus stichtte hij dan te Roeselare een bijzonder bureel, genaamd « Dienst voor herstel van West-Vlaanderen ».

Deze dienst houdt zich hoofdzakeliik bezig met het geven van inlichtingen, het toekennen van voorschotten op de vergoeding der oorlogsschade, het herstellen der verwoeste gronden en het optrekken van voorloopige en bestendige landelijke gebouwen. Hij ving aan met 4 beambten. Op 1 April 1920 had hij er 34.

Het bureel van Roeselare tracht inlichtingen van allen aard te verschaffen.

In den loop van de maand Februari 1920 werden er 792 bezoeken ontvangen Er kwamen 825 brieven toe, terwijl er 917 uitgingen. In 76 gemeenten heeft de Boerenbond eenige personen op de hoogte gebracht, die een bureel uitmaken waar de geteisterden geholpen werden in het opmaken hunner aanvragen voor vergoeding der oorlogsschade, terwijl honderden andere door den dienst van Roeselare zelf werden opgemaakt.

Iedere week wordt te Oostende, Kortrijk, Poperinge en Meenen een bijzondere zitdag gehouden, waar de talrijke geteisterden raad en inlichting komen vragen.

VOORSCHOTTEN. — De Middenkredietkas van den Boerenbond verstrekt voorschotten tegen inpandgeving van het recht op oorlogsschade. De geteisterden zullen terugbetalen op het oogenblik dat de Staat hun oorlogsschade zal vereffenen. Op het bedrag van het voorschot betalen zij slechts den intrest, dien de Staat zelf hun op de schadevergoeding verschuldigd is. Men weet dat de Staat 5 t. h. uitkeert op het bedrag der oorlogsschade, maar dit slecht te beginnen met 1 Januari 1920.

Op dien datum waren door den Boerenbond reeds 881 voorschotten voor een bedrag van 7.944.488 fr. toegekend, op welke som geen intrest moest betaald worden.

Op 15 April 1920 waren 3.142 voorschotten toegestaan voor een som van 30.653.223 fr. Men ziet hieruit dat de voorschotten middelmatig slechts ongeveer 10.000 fr. bedragen.

Het geld dat als voorschot werdt uitbetaald is spaargeld onzer leden aan onze Middenkredietkas toevertrouwd. Zoo helpen de min beproefden de meer geteisterden en onze spaarders genieten de voldoening iets bij te dragen tot heropbeuring van het verwoeste Vlaanderen.

De geldmiddelen waarover de Middenkredietkas mocht beschikken waren natuurlijk niet onbeperkt. Toen het bedrag der voorschotten de som van 30 millioen ging bereiken, is zij, tot haar groot spijt, genoodzaakt geweest dezen dienst ten minste voorloopig en gedeeltelijk te schorsen. De voorschotten worden nochtans voorts toegestaan voor het vereffenen der gronden door de Heidemaatschappij en het heropbouwen van hofsteden en landelijke woningen. Wij hopen echter den dienst te kunnen hernemen en wachten daartoe maar op het afleveren door de rechtbanken voor oorlogschade van titels die ons zouden toelaten weerom geld beschikbaar te stellen.

Als men in acht neemt nochtans dat geen andere private inrichting iets van belang heeft gedaan en dat, volgens de officieele opgaven, al de « cooperatieven van geteisterden » voor geheel het land op dien datum slechts 13.268.975 fr. toekenden, verdeeld onder 1132 geteisterden, dan zal men toch gaarne toegeven dat de Boerenbond, in zake voorschotten voor de heropbeuring der landelijke bevolking van West-Vlaanderen werk heeft verricht dat wel eenige beteekenis heeft.

HERSTEL VAN DEN GROND. — De Belgische Heidemaatschappij, aangesloten bij den Boerenbond, werkt aan de gezondmaking en de vereffening der verwoeste gronden.

Op 1 April had zij bij de 3.000 werklieden in dienst, met 50 toezichters en schatters ; zij was op 27 gemeenten aan 't werk.

De gezondmaking der gronden is een allernoodzakelijkst, maar moeilijk werk. Het water dat de « obusputten » vervult moet zijn loop hebben, zooniet kan het vereffenen der gronden niet behoorlijk geschieden.

Vijftig kilometers beken en zijrivieren werden tot hiertoe gekuischt.

Ongeveer 1.400 Ha. waaronder vele in de meest verwoeste gronden, werden vereffend en bebouwbaar gemaakt.

Deze werken zijn kostelijk, dat is klaar, des te meer dat het gewoonlijk de moeilijkste zijn die aan de Heidemaatschappij toevertrouwd worden. De eigenaars zijn meestal zelf geteisterden die niet over het noodige geld beschikken. Daarom doet de Middenkredietkas van den Boerenbond voorschotten op de vergoeding der oorlogsschade tot het volle bedrag der herstellingskosten.

De Heidemaatschappij schat ook de herstellingskosten voor verwoeste gronden die niet door haar zullen vereffend worden. Zulke schatting werd gedaan voor verscheidene duizenden hectaren.

HEROPBOUW. — In de eigenlijke frontstreek werden door den Boerenbond een zeker aantal barakken, die later kunnen dienen tot schuur of stalling, opgetimmerd.

In de omgeving der frontstreek, waar de wegen weer toegankelijk zijn en de gronden min verwoest, is den Boerenbond met den definitieven heropbouw van hoeven en landelijke woningen begonnen. Half April waren er een dertigtal in opbouw, en wij hopen er dit jaar een fraai getal te kunnen oprichten.

Om zulks te verwezentlijken werd door toedoen van den Boerenbond, onder den naam van « West-Vlaamsche Bouwvereeniging », een consortium gesticht van aannemers die uitsluitend voor den Boerenbond werken en tegen voordeelige voorwaarden. Zijn bouwmeesters, nu zes in getal, maken de plannen op en houden toezicht over de gansche werking der Bouwvereeniging. De gebouwen worden meestal uitgevoerd bij middel van voorschotten op de vergoeding der oorlogsschade, toegestaan door de Middenkredietkas van den Boerenbond.

De schatters van den bouwdienst hebben de geteisterden ook zeer geholpen in het schatten hunner oorlogsschade. Zij gelasten zich ook met dat werk voor gebouwen die niet door hunnen dienst zullen opgetrokken worden.

GIFTEN. — De boerenbond liet in zijn gilden uit de min beproefde streken een omhaling doen ten voordeele van de armen der verwoeste streek van West-Vlaanderen : op einde Maart beliep het bedrag der omhaling tot de som van 54,392,75 fr. Daarbij werd een zekere hoeveelheid aardappelen, raskonijnen en kiekens uitgedeeld.

Deze misschien al te beknopte uiteenzetting van de werking van den Boerenbond zal, hopen wij, den lezer de overtuiging geven dat de Boerenbond deed wat hem mogelijk was voor de heropbouwing der verwoeste streek. Zij levert tevens het bewijs dat het vrije initiatief, gesteund op de samenwerking van menschen van denzelfden stand wel tot waardeerbare uitslagen kan leiden. Zoo het den Boerenbond gelukte eenig goed te doen aan de ongelukkige buitenbevolking van West-Vlaanderen, heeft hij doodeenvoudig gewerkt naar den geest die een dergelijke sociale instelling moet bezielen, den geest van onderlingen bijstand en naastenliefde.

Kan. LUYTGAERENS.

Antwoord aan de Belgische Socialisten.

Op het programma der Belgische socialisten staat op de eerste plaats de onteigening van alle nijverheidsgestichten door den Staat, die voor eigen rekening zou werken en alzoo in ons land den eenigen baas en patroon zou spelen, en die aan werkgevers en werkers zou betalen wat hem past en al het overige in den zak zou steken. Dat is het hoofdprogramma onzer belgische socialisten, die nu gevraagd hebben aan de werkende klas van Engeland ook dit punt te willen aanveerden.

De Engelsche Labour partie heeft vergaderd en aan hare leden hun gedacht daarover gevraagd. Het antwoord van Engeland is een geweldige kaakslag voor onze Belgische socialisten. Met eene meerderheid van 10.000 stemmen heeft de Labour partij het programma der belgische socialisten verworpen, omdat de Staat daarvoor een leger van ambtenaars zou noodig hebben, die zouden beginnen met hun zelven rijkelijk te doen betalen, en alzoo met de beste winsten zouden wegloopen, omdat die ambtenaars altijd zouden uit te koopen zijn, en omdat alzoo ook de toestand der werkers en werkgevers slechter zou zijn dan ooit.

De Engelsche Labour partij geeft daardoor aan de Belgische socialisten eene prachtige les waarmede deze maar weinig zullen gediend zijn. Zij komen van eene kale reis terug.

Na rijp overleg, na grondig onderzoek en langdurige studie is de Labour partij tot het besluit gekomen dat, in den tegenwoordigen toestand, de beste en eenigste middel voor de algemeene welvaart te vinden ligt, in het verdeelen der winsten in de nijverheid, onder de werkgevers en werkers. Het programma der Engelsche Labour partij is : Redelijk aandeel der werkers in de winsten.

Dat punt wordt hier in Belgie reeds door vele verstandige en geleerde lieden goedgekeurd en aangenomen als zijnde de eenige redplank in den gevaarlijken toestand waarin onze nijverheid zich bevindt, en in onze Kamers zijn reeds een merkelijk getal Volksvertegenwoordigers die dat gedacht bijtreden.

Aandeel in de winsten. Een nijverheidsgesticht, na al zijne onkosten gelekt te hebben, na gewone en buitengewone reserve en jaardooding of amortissement, na redelijken intrest aan het kapitaal, zou dan het overige verdeelen, in zeker te bepalen mate, onder de werklieden en de aandeelhouders. Hoe meer en hoe neerstiger de werklieden zouden werken, hoe hooger de winsten zouden zijn en bijgevolg ook, hoe meerder hun inkomen als toevoegsel bij hunnen gewonen loon. Daardoor ook zouden ten grooten deel die onredelijke en onrechtveerdige werkstakingen vermeden worden zoo schadelijk en voor werklieden en voor bazen. De werklieden zouden in den bloei en den vooruitgang der nijverheid alle belangen hebben.

Het kapitaal, de aandeelhouders zouden ook geruster en vlijtiger hunne vakkennissen kunnen toewijden aan hunne onderneming omdat zij niet meer standvastig onder de bedreiging zouden staan van hun eigen volk en in het gevaar leven van hunne nijverheid te moeten stil leggen. Meer toenadering zou komen tusschen bazen en werklieden, meer toegevingen in de wederzijdsche betrekkingen, meer gemak en genegenheid in de onderhandelingen.

Wij kennen zekere nijverheidsgestichten waar de werklieden hun aandeel hebben in de winsten, waar zij na eenen schoonen loon verdiend te hebben, nog jaarlijks een rond sommeken ontvangen voor hun deel in net overschot der winsten. In die nijverheidsgestichten is er nooit geen spraak van werkstaking ; daar vallen nooit of zelden plaatsen over en als er door sterfgeval of verhuizen een werkman verdwijnt, twintig andere staan gereed en doen zich lang te vooren inschrijven om te kunnen de opengevallen plaats bekomen.

De socialisten zijn daar ook geheel en gansch onmachtig en hun haring braadt daar niet, de werkman is daar vrij en onafhankelijk als eigen koning in eigen land, onbevreesd van rooden dwang en dwingelandij.

Aandeel der werklieden in de winsten. Het is het graf van socialism ; het is de verbroedering der standen van de maatschappij, het is de redplank der Belgische nijverheid en daardoor het beste middel tot herstel, wederopbouw en bloei van ons land.

Mochten bazen en werklieden dat verstaan en het gedacht bij treden. Het is redelijk en rechtveerdig. Het zal komen.

Binnenlandsch Overzicht.

Hoe het zit met de rechterzijde.

Verscheidene vergaderingen wierden er gehouden, doch geene bracht volkomene oplossing. Zoo kwam verleden dinsdag de rechterzijde van Kamer en Senaat wederom bijeen. Staatsminister Berryer beweerde dat we de tegenwoordige regeering behouden konden. — Ofwel een zakenkabinet vormen van katholieken en liberalen Staatsminister Segers wees vooral op de noodzakelijkheid om tot eene oplossing te komen van de Vlaamsche kwestie en protesteerde tegen de politieke 1 Meiviering. M. Carton de Wiart spreekt ook in dier voege, M. Delacroix drong er op aan, dat de ingediende dagorde zou worden in stemming gebracht.

Ja, dat moest er van komen — een rekbaar gewijzigd dagorde wierd met algemeene stemmen aangenomen. Zij luidt als volgt : « De Rechtere zijden van Kamer en Senaat, hun programma behoudende, zijn van oordeel, dat de katholieke partij, in het belang van het algemeen hare medewerking aan het herstel van het land moet voortzetten ; de katholieke leden van de Regeering moet er voor waken, dat de offers die zij voor het algemeen welzijn hebben gebracht, beperkt blijven tot de grenzen van het algemeen welzijn. Er mag nooit aan de opperste belangen van de natie, noch aan de grondvestingen van den socialen vrede, orde en vooruitgang worden geraakt. Zij spreken terzelvertijd den wensch uit, dat de vereeniging van alle groepen versterkt worde door herhaaldelijk met elkaar in overleg te treden ».

Ten slotte sprak M. Woeste er zijn gedacht uit, dat dit geen oplossing was en dat het gevoel van onbehaaglijkheid, dat op het land drukt, met dit alles niet weggenomen werd Dit is volkomen waarheid. Wij kennen nu de verschillende groepen der rechterzijde maar niet de richting, de houding der rechterzijde. Deze staat voor een dubbele keus : of als partij hare houding te bepalen ofwel voor de meeste vragen hare leden vrij te laten in het kiezen hunner zienswijze. Doch dan blijft er slechts een schijn van eenheid over — en de partij mist dan krachtdadigheid en durf om hare zending te vervullen.

Wij katholieken vragen, dat het dorre hout de gezonde takken niet versmachte of de leefbaarheid der goede takken niet in gevaar brenge. Geeft ons doortastenheid, vastberadenheid en durf in dien politieken warboel.

Herziening !

Zou het nog eens gebeuren ? M. Delacroix in eene bespreking heeft laten hooren, dat de herziening van de regeling bij de vergoeding gevolgd, best mogelijk ware. Dus weer eene herziening van eene

wetgeving. Zet ze maar nevens de vierde huishuurwet ; ieder jaar zal zijne herziening van wetten medebrengen. Dat noem ik lapwerk. Kan het anders ! men stemt wetten zonder ze in te studeeren, zonder ze grondig te bespreken. Haast en spoed is zelden goed. Welke stoornis in het economisch leven brengen die herzieningen niet mede ? Welke bron van onrust voor de duizenden belanghebbenden in dit geval voor de oorlogsgeteisterden ! Wie kan nog met volle vertrouwen te werke gaan — morgen kan eene andere regeling worden getroffen en geheel de boel ligt in duigen. Zoo verliest onze wetgeving alle betrouwbaarheid, en waarachtig ze bezit er niet te veel. We hebben genoeg van alle nood- en lapwetten ; serieus werk dient best ons land.

DE KAMER.

M. Hymans, Minister van buitenlandsche zaken hield eene korte redevoering over de uitslagen van de konferentie van San Remo. Het is zoo sprak de spreker, de vaste wil van de verbondenen om de bepalingen van het vredesverdrag te doen naleven desnoods door dwang. Duitschland zal geen leger van 200.000 man mogen behouden ; wij, belgen met de franschen hebben er alle belang bij. Veel is er te verwachten van de konferentie van Spa, die zal beslissen over het cijfer der oorlogsschadevergoeding en over de wijze van afbetalen. Belgie heeft bizonder belang van een nieuw samengaan met Frankrijk en Engeland.

De socialist Pierard vraagt aan den Minister van buitenlandsche zaken uitleg over den toestand van Eupen en Malmedy. De marken-kwestie doet zich in die streek bijzonder ongunstig gelden, daar duizenden werklieden naar Keulen reizen om te werken, en door de uitwisseling veel verliezen. Die roode heer spreekt er zijn spijt over uit, dat het Vatikaan die plaatsen onder het gezag van het bisdom Luik niet heeft gesteld — maar wel onder Mgr Nicotra, pauselijke nuntius te Brussel, een belgenvriend. Minister Hymans antwoordt hem, dat dit alles geschied is met de grootste overeenstemming tusschen de belgische Regeering en het Vatikaan. Dit gebeurt altijd op die manier — zoolang een volk of een gebied nog niet definitief toegetreden is bij een ander land ; het opperherderschap blijft dan toevertrouwd aan een Nuntius. Dat is een overgangsmaatregel. De socialist Troclet valt de katholieke werkliedenorganisatie aan van Eupen en Malmedy omdat ze bizonder hun standpunt genomen hebben in zake markenuitwisseling. Minister Hymans staat hem te woorde.

Verders wierd er gesproken over militaire pensioenen, over de ongelukken te Beverloo, over Groot-Brussel en over het wetsvoorstel der pensioenen.

Na het congres der katholieke Vereenigingen.

Dees week wierd er te Brussel een kongres gehouden van de katholieke vereenigingen. Dit congres heeft deugd gedaan omdat er een vast programma wierd uiteengezet, omdat men voelde, dat de katholieke partij vol leven en vol ideaal voortleeft en dat er in de behoudsgezinde kringen eene zekere verjonging te bespeuren is.

Er wierden een dozijn wenschen gestemd : Zooals de afschaffing van art. 310 — na iets beters in de plaats gesteld te hebben, want de kristene werkman mag niet geketend worden door de roode dwingelandij.

Uitdrukkelijke ontzegging aan de openbare diensten van het recht te staken met een *politiek* oogmerk. De uitoefening van het stakingsrecht zal aan een voorafgaande scheidsrechterlijke uitspraak onderworpen worden.

Onverwijlde opbouw van werkmanswoningen — ontwikkeling van de deelneming van de arbeiders in de winsten en uitbreiding van het aandeelhebbenschap der werklieden. Het voordragen van een wet op de sociale verzekeringen.

Een dergelijk programma van de meest behoudsgezinde vereenigingen der katholieke partij geeft het beste bewijs, dat de katholieke partij een echte volksgezinde partij blijft — en dat we geen scheuring te vreezen hebben tusschen behoudsgezinden en volksgezinden.

Het kongres heeft zich ook bezig gehouden met de belangen der landbouwers en der middenstanders ; de katholieken weigeren alle uitzonderingswetten voor deze standen en zullen alle krachten inspannen om die standen te verheffen. Ziedaar eenige wenschen op sociaal gebied. Dit is de schoone kant.

Doch dit kongres zal geen sterke leiding kunnen geven voor gansch het katholiek gedeelte van 't land— Waarom ? — omdat dit het kongres was van de oude katholieke associaties. En sedert, kwam er in Vlaanderen eene verjonging der katholieke partij buiten of tegen de associaties.

Het valt te betreuren, dat er in dit kongres geen doorslaande bespreking gehouden wierd over de nieuwe inrichting der katholieke partij op voet van *standsorganisatie*. Dit schijnt de grootste reden, waarom dit kongres weinig weerklank vinden zal in Vlaanderen, waar de oude associaties feitelijk zijn doodgenepen en waar de vertegenwoordiging van het katholieke Vlaanderen niet beantwoorde aan de werkelijke verhoudingen. Noch Woeste, noch Renkin, noch Segers belichamen onze neigingen en idealen ; dit zijn de mannen der oude associaties, niet dezen van onzen nieuwen tijd : Voor ons was het een verheugend teeken der tijden te mogen zien, dat de Vlaamsche zaak een allereerste plaats had ingenomen in het debat. Men eischt de beloofde gelijkheid in rechte en feite voor Vlamingen en Walen. De formuleering ervan — spreekt van vrijheid van den huisvader — van de stevigheid van ons nationaal verweer voor de vervlaamsching van het leger — doch wezen we niet te wantrouwig, want het zwaartepunt der katholieke partij ligt in Vlaanderen.

Het is een flink gedacht alle katholieke krachten te verzamelen in een machtige federatie. Doch deze laatste om levenskrachtig te zijn, mag niet vertegenwoordigd worden door eenige mannen, die door niemand gevolgd worden — maar door sterke gewestelijke organisaties der verscheidene standen.

De toekomst behoort aan de *standsorganisatie* der katholieken ; dan alleen zal een jaarlijksch algemeen kongres een lichtbaak zijn om den weg te kennen en te volgen.

Buitenlandsch Overzicht.

DUITSCHLAND. — 't Gaat in Duitschland gelijk hier in Belgie. Daar is een gouvernement van nationale eenheid, bewijs van nationale verdeeldheid. Socialisten, centrummannen, in een woord al de meedeelheidspartijen hebben een verbond gesloten om een gouvernement tot stand te brengen. De socialisten, gelijk hier, trekken geheel de saargie al hunnen kant, en bestieren alsof zij alleen in de wereld waren.

De anderen geraken dat spel moe ; Trimborn, een der leidende mannen van het centrum heeft laatst in eene aanspraak in heftige woorden aan de socialisten de oneerlijkheid hunner politiek verweten, aangezien zij zoo te werke gaan niettegenstaande hun verbond met het centrum en de andere partijen.

Hij heeft hun tevens te verstaan gegeven dat het centrum tot nu toe, wat al te toegevend geweest is jegens hen, maar dat het zich van nu voort niet meer zal laten op sleeptouw nemen door de rooden. Die woorden hebben in Duitschland eenen opperbesten indruk gemaakt.

Hoe geerne zouden wij Minister Delacroix in denzelfden zin hooren spreken. Hij immers ook is baas van 't ministerie om te doen al wat de anderen willen !

De duitschen zitten slecht gescheuteld met hunne finantien. De geconsolideerde schuld bedraagt 92 milliard mark, — de zwevende 105 milliard, te zamen 197, en ze zitten toen nog met een kolossale schuld te betalen als schadevergoeding aan de Verbondenen.

De minister van geldwezen Wirth zit leelijk in nesten. Hij mag de zake draaien en keeren zoo hij wil zijn budget sluit met een te kort van 12 milliard. — Hij zal moeten nieuwe lasten leggen, voor rond de 500 fr. per hoofd. — Maar waarop ? 't Is alles al overbelast, en toen nog zooveel daarbij.

't Zal nu zijn « Deutschland ueber alles » voor schulden en belastingen. Als 't hier slecht gaat, 't gaat daar nog slechter.

FRANKRIJK. — De algemeene werkstaking op de ijzerwegen is op een flimpe uitgeloopen. De « Confédération Générale du Travail » doet alles wat zij kan om ook andere bedrijven slil te leggen, doch hare invloed zakt gedurig bij het werkende volk, dat hoe langer hoe meer, de roode dwinglandij moede wordt. Met die staking is de C. G. T. van een kale reize t'huisgekomen.

Een Havastelegram meldt dat 250 fransche afgeveerdigden een wetsvoorstel onderteekend hebben strekkende om de boeren te laten eigenaars worden van hunne hofsteden, ten einde alzoo de voortbrengst te vermeerderen.

De Conferentie van Spa. — De fransche gezanten zullen, volgens de « Matin », trachten eenen aannemelijken grondslag te vinden voor overeenkomsten met Americaansche of neutrale financiers, omdat deze ofwel met de fransche schuldvorderingen te escompteeren ofwel met Duitschland te helpen de betaling mogelijk maken. Frankrijk is er tegen eene vaste som voor te stellen als schadevergoeding. Ze zouden liever Duitschland jaarlijks eene annuiteit van eenige milliards doen betalen volgens zijne middels. Kan het niet ten volle betalen ze zouden altijd zooveel hebben ; komt het integendeel weer op, 't zou zijne schuldeischers ten volle moeten betalen. Schoone theorie doch hoe dat in pratieke gesteld.

Van links en rechts. — Azerbeidjan, de jonge republiek, die tot de Soviets overgegaan is, heeft een ultimatum gezonden naar Armenie, om dit land te verplichten zijne troepen weg te trekken uit het betwiste grensgebied. Armenie weigert. — 't Zou daar kunnen ruzie uit voorkomen.

Onder de benaming « Britisch Empire Steel Corporation » werd een trust opgericht met kapitaal van 500,000,000 dollars. De bijzonderste kanadeesche scheepbouwinrichtingen zijn daar ook bijgetreden.

Als ze overal in de wereld zulke reusachtige samenwerkingen zien tot stand komen, onze belgische, en voornamelijk Iseghemsche nijveraars vinden het pratieker elk op zijn eigen voort te doen en te schenteventen tegen malkander. Wanneer gaat onze burgerij eens verstaan dat hare macht ook ligt in in samenwerking en wederzijdsche steun ?

Het Brood.

In dit nummer geven we de bepalingen van de nieuwe broodregeling. We komen allengskens terug tot het Duitsch regiem.

Waarom altijd dat verhoog van prijs ?

Er zijn vele oorzaken.

En eene is toch wel het slecht bestier. Een feit. Minister Wauters heeft eene commissie belast met den aankoop van granen.

Verstandige handelaars koopen op gepasten tijd en bij kleine hoeveelheid volgens de voordeeligste omstandigheden.

Maar daar in 't ministerie doen zij het anders. Den 18 December laatst wilde het ministerie 43000 tonnen graan koopen uit de Republiek van Argentyn. Verschillende handelaars deden aanbod aan gemiddeld 85,50 fr. per 100 kg.

Vakmannen vonden dat voordeelig. Maar Wauters en zijne commissie en vonden dat niet en ze beslisten te wachten.

Den 10 Januari laatst vroegen ze 63000 tonnen tarwe te koopen. Het aanbod was gemiddeld 92,50 fr. per 100 kg.

Wauters en zijne commissie sloegen den koop toe.

Dat maakte in 3 weken tijds 4 1/2 millioen fr. uit de Staatskas !

Dat zijn alleszins groote verstanden, die alzoo bestieren ! En dat komt ten laste van jan en alleman !

PRIJS VOOR HET BROOD

De verkoopprijs van meel en brood, is vastgesteld als volgt :

Meel aan 80 t. h. gebuild, fr. 141,25 de 100 k.

Bruto meel (niet gebuild), fr. 125,30 de 100 k.

A. Menagiebrood gebakken met meel aan 80 t. h. gebuild, fr. 1.25 het kilo (geijkt gewicht).

B. Vol brood met niet gebuild meel, fr. 1.13 het kilo (geijkt gewicht).

WAT DE BAKKERS NOG MOGEN BAKKEN

1. Gewoon brood, « menagiebrood » ;

2. Kleingebak, waarin noch melk, noch boter, noch eieren gemengd zijn.

Brood en ander kleingebak mag enkel met meel, gebuild tegen 80 t. h. minimum gebakken worden. Het « menagiebrood » moet 500 grammen, 1 kilo of een veelvoud van 1 kilo wegen.

In de brooden moet de bakker de beginletters van zijn naam en voornaam drukken.

Vier-en-twintig uren nadat het brood uit den oven komt mag het niet meer dan 36 t. h. water bevatten en het voorgeschreven gewicht hebben.

PASTEILOOZE DAGEN

De verkoop en het tot-verkoop-uitstallen van taarten, koeken en versch pasteigebak dat meel, melk, boter en eieren bevat, zijn alleen toegelatten op Zondags en feestdagen, 's Maandags en 's Donderdags zoowel in de pasteibakkerijen en bakkerijen dan in de spijshuizen en andere slijterijen alsook op de openbare wegen.

De bakkers-pasteibakkers, die gebuild meel onder 80 t. h. verkregen hebben en dit zouden gebruiken tot het vervaardigen van wit brood, prachtbrood, kramiek, enz., zullen geen gebuild meel meer kunnen bekomen onder de 80 t. h., zelfs voor toegelaten gebruiken en zich blootstellen aan de volgende straffen :

Elke overtreding van de voor afgaande bepalingen zal het sluiten, tijdelijk of voorgoed, na zich sleepen van de lokalen, die dienen tot het vervaardigen, het voorbereiden, het bewerken of het verkoopen der produkten, vervaardigd door de nijveraars of de handelaars in tegenwoordig besluit bedoeld. Ingeval van het sluiten door de tribunalen bevolen, zullen de ovens, kneedtroggen en andere vervaardigingstoestellen verzegeld worden.

Op het materiaal en de waren zal beslag gelegd worden.

DE MEELVOORRADEN.

De molenaars, bakkers, pasteibakkers, fabrikanten van beschuit, peperkoek of eetwaren met koren bereid, en over 't algemeen al de nijveraars die meel bewerken of hetzij welke bemiddelaar ook, moeten, vóór 6 Mei aangifte doen van den voorraad meel, dien zij in hun bezit hadden, 't zij als eigenaar hetzij als bewaarder.

Deze verklaring moet bij aangeteekenden brief naar den provincialen toezichter der inheemsche levensmiddelen gezonden worden.

Degenen, die van den hun nog blijvenden voorraad willen afstand doen, kunnen hem tegen den aanschaffingsprijs aan de cooperatief der maalders verkoopen.

De maalders, die builmachienes, ziften of andere toestellen bezitten zullen daarvan vóór 10 Mei aangifte moeten doen aan voornoemden toezichter. Deze toestellen zullen verzegeld worden.

DE 1° MEI

Pierre l'Ermite, de geestige en flinke Parijsche schrijver, Abbé Lontil, schrijft over den eersten Mei :

Die dag was zoo schoon, vroeger, zegt hij. God had daarvan gemaakt een dag van zon, van bloemen, van frissche poizie, Lelietjes der dalen voor het beeld der Lieve Moeder, blanke sluiers over zingende kinderhoofdjes.

Maar de lieden die evengoed den verjaardag van Robespierre of Marx hadden kunnen kiezen, hebben er zich meester van gemaakt.

En zij hebben dien dag doen worden tot een feest van schrikaanjaging.

Sedert eene eeuw heeft een zekere klasse die de macht begeert twee methoden gevolgd.

Eenerzijds het volk, de menigte te vleien, haar te wijzen op haar rechten, nooit op haar plichten, haar bederven door de echtscheiding, haar te verlammen door onzijdigheid.

En vervolgens door met list en geweld op methodische wijze de Kerk te vernietigen.

Maar de Kerk blijft staan op haar oude plaats. Haar taak is *noch het volk te vleien, noch de brandkasten harer vijanden te beschermen,*

Aldus Pierre l'Ermite in *La Croix.*

Nog over schoenmakerij

Naar aanleiding van een artikel over de schoennijverheid, in uw geeerd blad van Zaterdag 25 April verschenen, zij het mij toegelaten een opvallend gedacht aan bedoeld artikel toe te voegen.

Er ligt waarheid in hetgene de schrijver aanstipt ; ook zijn inzicht is goed. Jammer dat er persoonlijke bedoelingen in voorkomen die alleszins ongepast zijn.

Ik wil nog weerleggen noch terecht wijzen. Alleenlijk gave ik geren eenen wenk tot toenadering onder de schoenfabrikanten. Schrijver handelde ongetwijfeld met hetzelfde doel.

Toenadering ? Is dat nu wel mogelijk, nu dat de gemoedstoestand zoo geschokt is ten gevolge van die ongevraagde en onredelijke loonsverhoogingen der laatste dagen ? Naar mijn bescheiden oordeel is dat mogelijk, en bovendien dringend noodig.

Ik geloof dat de schoenfabrikanten bijna zonder uitzondering beseffen op welken gevaarlijken weg zij terecht gekomen zijn ; hoe zij de speelbal van hun volk geworden zijn, en hun eigen aan spot hebben blootgesteld. Zullen er nog spijtiger dingen moeten gebeuren vooraleer er zal uitgezien worden naar verbroedering ? Oorlog kan toch niet eeuwig duren ! !

Ten anderen, wat is er te winnen met negatief werk als dat onbezonnen opjagen der loonen door de werkgevers zelf ? Niets,... dan onmacht tegenover toekomstige vreemde concurentie die niet uitblijven zal ; moeilijke regeling der loonkwestie bij verandering in den ekonomischen toestand ; prikkeling onder andere werkersgroepen om loonsverhooging, met het natuurlijk gevolg van het stijgen der levenduurte.

Waarom niet hand in hand gegaan, en elk het zijne bijgebracht in iedereens belang ? Lijden de kleine fabrikanten onder den huidigen druk, de grootere komen er zelf niet ongedeerd van af.

De bond der schoenfabrikanten is te niet gegaan, en de pogingen tot samenaankoop zijn mislukt tot spijt van het grootste getal der leden. Maar het is toch een misslag geweest voor de fabrikanten die 't wel meenden niet vooruit gegaan te zijn op den ingeslagen weg. Er bleef volk en stoffe genoeg om nuttig werk te verrichten.

Doch, om wel te doen is het nooit te laat. Dát dezen die hun belang verstaan de koppen bijeen steken, den toestand bespreken, en uitzien naar onderlinge verstandhouding; dat ze trachten wederzijdsch vertrouwen te winnen door eerlijken omgang, door een echt ridderlijk optreden in het strijdperk der concurentie.

Er is iets te doen ! Wie slaat er hand aan zulk nuttig, verdienstelijk en vruchtbaar werk ?

EEN MINDERE SCHOENFABRIKANT.

NIEUWS.

De H. Bloedprocessie. — Maandag 3 Mei deed de vermaardde processie haren gewonen omgang met al den luister van voor den oorlog. De processie was begunstigd met buitengewoon schoon weder. De volkstoeloop was overgroot.

Goê voorbeelden. — De minister Vandervelde had een omzendbrief gezonden naar de gerechtshoven om allen, rechters griffiers en advokaten aan te zetten tot rust op 1 Mei. De minister peisde zeker dat zij het seffens zouden doen als hij sprak !

Welnu de balie van Gent heeft eenvoudig laten weten aan den minister dat zij niet en gingen en niet en wilden rusten, en dat zij protesteerden tegen dien brief.

Te Brussel hielden Beroepshof en Rechtbank van eersten aanleg en Handelsrechtbank hunne gewone zittingen Allen waren op post.

Dat is durven ! Dat zijn goê voorbeelden !

Jamaar ! Vandevelde klaagt in de Kamers dat er veel te veel werk is in de gerechtshoven. En Vandevelde vraagt dat ze nog een dag zouden staken. Dit en zou toch het werk niet vorderen !

Werkstakingen. — In Belgie waren in 1919 drie honderd en zes en zestig werkstakingen verdeeld over 1874 arbeidsondernemingen met 178.778 werklieden !

Welk schrikkelijk verlies van loon ! Welke groote achteruitgang in de voortbrengst.

In automobiel ! — Zaterdag laatst zijn er te Brugge 54 koppels getrouwd voor de wet. En ze reden in voiture, zulle ! — Een koppel, van werkersfamilie, en vond geen schoon rijtuig meer en wat deden ze : zij huurden een automobiel voor 450 fr. ! 450 fr. peist dat een keer ! — Wie doet er nu tee re !

18

EMILIUS

HISTORISCH TAFEREEL

uit den tijd der keizers Decius en Valerianus

249-260

door A. D. CRAKE, B. A.

naar het engelsch bewerkt door J. C. M. WEALE.

Hij zag hem ten strijde trekken, als een fiere leeuw die hij was, aan het hoofd van eene bende ruiters, maar eilaas ! hij zag hem niet wederkeeren. Hij zag, o pijnlijk gezicht ! woeste vijanden het ouderlijk huis omsingelen, binnen stormen, en alles neerhakken wat weerstand bood. Hij zag ze zijne moeder binden en wegsleuren, daar zij om hulpe riep, om hulpe, die niemand geven kon. Hij zag ze zijne zuster bij het haar grijpen, omverre rukken en ... Hij keerde het hoofd af om het niet te zien. Maar als hij wederom keek, zag hij ze zwemmen in haar bloed. Hij zag nog meer, maar 't was zoo ijselijk, zeide hij later, dat hij het niet zeggen kon. Wat zag hij nog ? Hij zag Juba zelven, nog een kind, die werd weggevoerd in slavernij, en schreide, en spartelde, dat het deerlijk was om zien.

Het hert van den armen jongeling brak, en hij borst los in een allerbittersten stroom van tranen. Hij draaide het hoofd om, zuchtte zoo diep, och ! zoo diep, en wankelde, als een dronken mensch, zoodanig dat hij moest leunen tegen eenen der mannen die nevens hem stond.

Nu begonnen al de deelen van het tafereel doореen te woelen, en werden opnieuw een onbepaald iets, tot zij eindelijk, als 't ware, opgingen in een nevel.

't Was er zoo stil in de spelonk dat men eene muis zou hebben hooren loopen. De wateren vallen aan langer hand aan 't klateren, maar 't was in de diepte. Aan de oppervlakte bleef alles zoo kalm en zoo glad als 't mogelijk was. Te midden uit den waterspiegel rees een beeld ; 't was eene kroon, schitterend van edelgesteenten, en een hoofd daaronder ; er volgden schouders, waar iets als purper op lag, en een lijf, omhangen, naar 't scheen, van een purperen mantel, en twee armen : de eene droeg een schepter, en de andere omgreep de handvest van een zweerd, dat aan de zijde hing, en blonk als goud, en tintelde als van diamanten. Alles rees hooger en hooger, en zie ! daar stond een koning op den waterspiegel. En wie zou het gelooven, had hij het niet gezien, ja, daar wel gezien voor zijne oogen, op den waterspiegel ? Die koning was Juba zelf.

De jonge Afrikaan was nu gansch uit zijn lood geslagen. Hij was niet meer droeve noch wankelend en stond daar zonder te verroeren, met den mond half open, met de oogen strak op den koning gevestigd, weenende en lachende, en het 't lichaam een weinigsken voorovergebogen, als iemand die bewondert en begeert.

« Kies ! » zoo sprak de priesteres, « zult gij durven uw fortuin grijpen. »

« O, moeder, het kan voor mij niet zijn ! »

« Driftige sterveling, vrees de godheden die verbieden dit altaar te mistrouwen. »

« O, moeder, indien ik dat maar mocht verkrijgen, dan ben ik aan u, aan u geheel en gansch »

« Alsdan doe den eed, » antwoordde zij.

Toen schreef zij hem de woorden voor van een schrikkelijken eed, dien hij uitsprak, en waardoor hij eeuwigen haat zwoer aan de Romeinen en de Roomsche onderdanen. Hij riep op zich zelven de afgrijselijkste vervloeking, indien hij dien niet vervulde.

« Broeders van het woud, » vroeg de priesteres, « neemt gij dezen jongeling aan, nu hij gewijd is gelijk gij het zijt geweest, in uwe gemeenschap ? »

« Wij nemen hem aan, en zweren zijn leven te beschutten gelijk wij het onze beschutten ».

« Zult gij, Juba immer en overal aan uwen bevelhebber gehoorzaam wezen, getrouw aan uwe broeders, en hun leven beschutten gelijk gij het uwe beschutten zult ? »

« Ik zal het. »

« Strooi dan dezen wierook in het vuur en leg den inhuldigings-eed en den eed van getrouwheid af, en terzelfdertijd wijdt gij u toe aan den dienst der helsche goden. »

Hij gehoorzaamde. Als hij de laatste woorden uitsprak, rees er eene stem op van onder den grond. 't Docht hem dat hij deze woorden hoorde : « Wij keuren het slachtoffer goed, en zullen den wensch volbrengen. »

Nu viel de gordijn neder, en 't was pikdonker in de spelonke. De mannen gingen er uit zonder een woord te spreken, en volgden het voetpad, waar zij langs gekomen waren.

Juba dacht op niets dan op al die zonderlingene dingen welke hij gezien had. Dat was nu toch waarlijk bovennatuurlijk. Wat al macht hebben goden priesteressen niet ! Daar zoo geheel zijn verleden voor oogen tooveren, en dat juist zooals het was. Zijn verstand stond daar stom van. Zou het waar zijn dat hij eens koning wezen zal ? O ! wat was hij schoon ! Zoo gekleed gaan en mogen gebieden, dat moest een genoegen zijn En dat schoone zweerd aan zijne zijde moest zeker goed snijden, want het scheen van de beste te wezen.

Wordt voortgezet.

Een Honderdjarige. — Te Denderhautem is een man overleden die zijn honderdste was ingegaan. — Te Maldeghem vierde de weduwe De Volder haren honderdsten verjaardag.

Voor den Paus. — De nieuwjaarsgiften voor den Paus bedragen 81545,95 fr.

Bravo ! — Zaterdag laatst waren de bedienden uit een groot koffiehuis van Brussel in staking op bevel van de socialiste syndicaten. 't Koffiehuis was toch open, en tusschen 11 ure 's morgens en 11 u. 's avonds werden de verbruikers gediend door burgers, nijveraars en ambtenaars die zich vrijwillig ten dienste stelden. Deze ontvingen samen 1012,70 fr. drinkgeld. Deze som hebben ze gezonden naar de oorlogsverminkten in het gesticht van Woluwe. Dat is dubbel goed.

Siecht leven. — Zondag avond is er in Ter Kamerenbosch te Brussel een gruwelijk drama gebeurd. Rond 10 ure 's avonds hoorden voorbijgangers gekerm in een struikgewas. De politie werd verwittigd.

Eene jonge vrouw lag dood in een bloedplas. Een man lag bewusteloos nevens haar en hield nog een revolver in de hand. De man werd naar het gasthuis overgebracht werd verzorgd en kwam tot zijn zelven en vertelde het drama.

Hij was Jeroom M. van St Joost ten Noode, was soldaat geweest aan het front, was gehuwd en vader van twee kinderen. Eenigen tijd na den oorlog had hij vrouw en kinderen verlaten en had kennis gemaakt met Cecile D. 19 jaar oud uit Antwerpen.

Onlangs had hij berouw over zijn gedrag en zei aan Cecile dat hij weerom naar zijn familie zou gaan. Zij antwoordde dat zij liever zou sterven dan door hem verlaten te zijn.

Ze bleven nog een tijd in betrekking en waren zondag samen op wandel gegaan. Onderwege besloten zij samen te sterven

De vrouw zou den eersten kogel in haar hoofd geschoten hebben maar was niet dood ; de man schoot haar dan een tweeden kogel in 't hoofd en de vrouw stierf. Daarop schoot hij zelf twee kogels in zijn hoofd. — Hij verklaarde spijt te hebben niet dood te zijn.

Wat al schrikkelijke gevolgen van slecht leven !

Een valsche officier, dief en moordenaar. — Zaterdagavond stond een autovoerder met zijn rijtuig aan het koersplein te St Pieters-Woluwe bij Brussel. Een persoon in officierskostuim van 't Belgisch leger nam plaats in den auto en deed zich voeren naar Ter Hulpen. Onderwege schoot den officier een revolverschot op den autovoerder wierp hem dan uit den auto en reed zelf voort. De autovoerder was maar licht gekwetst en ging seffens aanklacht doen bij de politie, die nog denzelfden avond auto en officier aanhield. De kerel was een valsche officier, behoort tot een zeer deftige familie uit Brussel en is in 't gevang opgesloten. Nog een zeker die tot misdaad gekomen was door slecht gedrag.

Een ondankbare slaper. — Dezer dagen maakte een Kortrijkzaan kennis met eenen vreemdeling die beweerde geen logement te vinden, en uit compassie deed hij hem mede naar zijn huis en gaf hem daar slaping. 's Morgens was de vreemdeling reeds beneden eer dat de baas opstond. Toen de kerel vertrokken was bemerktte de goedhertige man dat hij bestolen was en bankbriefjes verdwenen waren. De dief kon nog door de politie aangehouden worden ; 't is een zekere Deroo van Roubaix. 't En zijn al geene vrienden die men tegenkomt.

STADSNIEUWS.

Zaterdag 1 Mei was er ook feestviering bij de Iseghemsche socialisten. Plakbrieven noodigden alle prolo's uit Iseghem en omliggende tot een grooten volksoptocht. En ze gingen in stoet door de straten met eenige muzikanten aan 't hoofd. Op een zekere plaats werden er 49 reken van 4 mannen geteld. Dat en is nog niets buitengewoons. Er zijn er wel zooveel te Iseghem alleen die naar de kerk niet meer en gaan en die bijgevolg wel verdienen bij de socialisten ingelijfd te zijn. Toch waren er eenige mannen bij waarvan men niet en zou gepeisd hebben dat ze ook al socialist zijn. — Tijd zal leeren.

— Maandag laatst was er in de groote kerk eene plechtige mis gecëlebreerd tot lafenis van pastor Slosse. Al zijn oude congreganisten en muzikanten blijven hem dankbaar voor de wijze leiding die hij hun gaf en en 't groot goed dat hij hun deed.

— Tegenstrijdig aan hetgeen is aangekondigd geweest per plakbrieven zijn de Vaderlandsche Feesten, die moesten plaats hebben op 2n Sinxendag, uitgesteld tot nader te bepalen datum.

— Hetgeen sommigen op touw gezet hebben tegen Burgemeester Carpentier is deerlijk mislukt. — Wat haat ingeeft en is niet altijd recht noch waarheid.

Er zijn er wel die hun vaderland en hunne stad niet gediend en hebben, maar dat en kan niemand zeggen van Burgemeester Carpentier. Dat is nu ook *officieel* bevestigd.

BURGERSBOND.

De Burgersbond blijft buiten de politiek.

De Burgersbond bestaat uit verschillige bonden die elk gun eigen werking en hun eigen bestier hebben. Die werking is economisch en niet poltiek.

De Burgersbond aanveerdt alle bonden en alle leden die willen meêwerken tot verbetering van alle economische Burgersbelangen.

Nog een keer : De Burgersbond is buiten politiek.

Één feit tot bewijs : De Burgersbond heeft de samenwerkende Vennootschap gesticht *Iseghem Herop*, tot het bekomen van voorschotten op oorlogsschade. Van den eersten avond werden *alle* burgers toegelaten tot de maatschappij.

Is dat geene schoone inrichting ? Vele burgers hebben daardoor voorschotten bekomen. Vele andere zullen er nog krijgen geheel in 't korte.!

En werd er ooit iemand gevraagd *zijt ge katholiek ?* Nooit !

De Burgersbond stichtte *Iseghem Herop*. De Burbond stelde een voorloopiige bestier aan voor de nieuwe maatschappij. Naderhand werd een bestier gekozen door de leden. Later werd door het ministerie gevraagd gekende liberalen ook in het bestier te nemen om meer de onzijdigheid te doen uitkomen. Dat wierd gedaan. En *Iseghem Herop* groeit en bloeit en geeft goê vruchten tot voordeel van alle burgers die willen meêdoen !

Dat is een van de werken van den Burgersbond.

Katholieke Kiesvereeniging.

Al de Burgers die het algemeen Katholiek programma willen verdedigen en die hunne stoffelijke en maatschappelijke belangen behertigen worden dringend verzocht hunne inschrijving te willen nemen in de Katholieke Kiesvereeniging.

In de eerste dagen a. u. b. want in 't korte moet eene algemeene vergadering plaats hebben tot het kiezen van het bestier.

Daarom, schrijft op een briefke :

De ondergeteekende verklaard lid te worden van de Katholieke Kiesvereeniging (afdeeling Burgers)
uw handteeken en adres

en steekt dat briefke in de brievenbus van den Heer Bral, dd. Burgemeester, van den Heer Em. Vanden Bogaerde of van een ander gemeenteraadslid.

Alle katholieken moeten de handen ineen slaan en hunne krachten samenleggen. Eendracht maakt macht !

Niemand *en mag* zijn katholieke opinie wegsteken. Die wil katholiek zijn moet durven voorkomen als katholiek.

Op ! alle Katholieke Burgers !

IN MEMORIAM.

Langs den nederweg, omtrent recht op de schoenfabriek van M. Bral-Donego, heeft M. Frederik Declereq-Vermote op eigen kosten een kapelle opgericht alwaar een schoon kruisbeeld zal geplaatst worden ter nagedachtenis onzer dierbare gesneuvelde soldaten van Iseghem .

De plechtige wijding van dit kruis zal plaats hebben Donderdag aanstaande O. H. Hemelvaartdag. Om 10 ure plechtige Hoogmis in de Kerk van het H. Hert tot zielelavenis der gesneuvelde soldaten van Iseghem. 's Namiddags om 2 1/2 plechtige kruiswijding. Na het lof zal het kruis stoetsgewijze gedregen worden langs de Rousselarestraat, Ameyestraat, Nederweg, alwaar het in de nieuwgebouwde kapelle zal geplaatst worden.

Eerw. Pater Renatus van het order der Capucienen zal ter dier gelegenheid aldaar een zeer treffende aanspraak doen tot de aanwezige menigte.

Burgerstand -- Iseghem

GEBOORTEN :

Joseph Ghekiere, zv. Remi en Zulma Depoorter. — Raphaël Dufort, zv Julien en Emelia Schedin. — Paula Sintobin, dv. Remi en Maria Samoy. — Marie Carron. dv. Jerome en Maria Devyver.

STERFGEVALLEN

Emiel Van Eecke, rentenier 69 j. wed. van Octavie Crabbe. — Emilius Van Lauwe, werktuigm. 70 j. echt. van Maria Grillet. — Lucie Depraet, huish. 68 j echt. van Pieter Demuynck.

HUWELIJKEN :

Joannes Billiet, borstelm. 28 j. en Marie Focquet naaister 27 j. — Valère Terryn, werktuigm. 28 j. en Cesarine Maes, borstelm. 30 j. — Gomar Vanwittenberge, handelaar 34 j. en Rachel Werbrouck, z. b. 23 j.

Bond der
Vereenigde Grondeigenaars
Iseghem-Emelghem-Ingelmunster.

Algemeene Vergadering van 2 Mei 1920.

Op algemeene vergadering van 2 Mei 1920, in 't lokaal « De Hert » in naam der 350 aanwezige leden, wierd het volgende dagorde met algemeenheid aanveerd.

ART. 1. Dat het landsbestuur voor 50 0/0 tusschenkomt in de betaling der achterstallige pachten gedurende den oorlog.

ART. 2. Dat gezien de duurte der grondstoffen, de duurte van het handwerk, en de geringheid van den vooroorloogschen huispacht deze laatste met 100 0/0 op den huurprijs van voor den oorlog verhoogd wordt.

ART. 3. Dat de eigenaar het recht bekomt 5 0/0 intrest te rekenen op de onderhouds en herstellingskosten.

ART. 4. Dat de eigenaar het recht bekomt, voor eigen gebruik of dit van zijne familieleden, zonder tusschenkomst van het gerecht, na eene verwittiging van drie maanden, vrij over zijne eigendommen te beschikken.

ART. 5. — Dat eigendommen, vroeger als Kamers of gedeelten van huizen niet verhuurd, nu ook niet kunnen opgeeischt worden.

ART. 6. Dat de eigenaar het recht heeft, aanslag te maken op de betaling der vergoeding voor huisvesting van soldaten, bij alle pachters die gedurende den oorlog hunnen eigenaar niet voldaan hebben.

ART. 7. Dat de gemeentebesturen verplicht zijn te voorzien in den woningennood van onvermogende, die geheel en al ten laste vallen van de eigenaars.

ART. 8. Dat een komiteit, bestaande uit leden van het gemeentebestuur en eigenaars tot stand komt, zich gelastende met den aanslag op woningen.

Onderstaande berekening zal duidelijk aantoonen dat de huurprijs, verhoogd van 30 0/0 op dezen van 1914. ontoereikend is om te voorzien in de tegenwoordige onderhoudskosten

Het bouwen van een werkmanswoning in 1914		fr. 2.200
Aankoop van grond		800
	Samen	3.000
Pachtprijs 1914; 12 fr. p. m. maakt een bruto intrest van	fr. 144	4.82 0/0
Een jaarlijks middelmatig herstel gerekend van 2 dagen		
Volle werkm. 2 d. van 10 u. aan 0,45 p. u.		9.00
Diender 2 d. van 10 u. aan 0,22 p. u.		4.40
Grondstoffen gemiddeld de pr. der loonen		13.40
Grondlasten		6.00
Assurantie 1 fr. per 1000 fr.	35,80	3.00
Pachtprijs 144 fr. min 35.80 onkosten = of een netto intrest van 3.60 fr.		108.20 fr
Hetzelfde herstel volgens prijs 1920		
Volle werkm. 2 d. van 10 u. aan 2.70		54.
Diender 2 d. van 10 u. aan 1.70		34.
Grondstoffen gemiddeld de pr. der loonen		88.
Grondlasten volgens schatting		15.
Assurantie, het huis gerekend op de weerde van 12.000 fr. 1 fr. p. 1000		12.
		203.
Verpachtprijs 1914	144 fr.	
30 0/0 opslag van pacht 1920	43.20	— 187.20
		15.80

Volgens voorstel der nieuwe wet zou de eigenaar recht hebben op den huurprijs van 187 20 fr. Zijne jaarlijksche onderhoudskosten beloopen tot 203 fr. Maakt een te kort van 15.80 fr.

Waar is den intrest van het verschoten kapitaal ???

BERICHT
van wege den Heer Gouverneur der Provintie.

De aanvaardingsexamens voor het eerste studiejaar der lagere normale scholen voor onderwijzers, gevestigd te Gent, Lier Bergen, Nijvel, Verviers, Couvin, Hoei en Virton en der lagere normale scholen voor onderwijzeressen, gevestigd te Brugge, Luik, Doornik, Andenne, Aerlen, Brussel (Berkendaalstraat) en Laeken zullen in de tweede helft der maand Juni aanstaande plaats hebben.

De personen die verlangen geroepen te worden tot het aanvaardingsexaamen in een der voormelde gestichten, moeten hunne aanvraag voor 20 Mei 1920 indienen, De aanvragen moeten duidelijk opgeven in welk gesticht de verzoekers verlangen te treden en in dubbel gezonden worden op ongezegeld papier aan den Gouverneur der Provincie waar de belanghebbenden hunne huisvesting hebben.

De aanvragen moeten vergezeld zijn van :

1.) een uittreksel van de geboorteakt des verzoekers.
2.) een getuigschrift van goed gedrag en zeden, af te leveren door het bestuur der gemeente waar de verzoeker woont.
3.) een getuigschrift bestatigende dat de verzoeker gevaccineerd is of de pokkenziekte gehad heeft en dat hij van kloeke gesteltenis is.
4.) Een wettige gemaakte verklaring waardoor de verzoeker de verbintenis aangaat zich gedurende drie jaren, na het verlaten der normale school aan de beschikking van het staatsbestuur te houden om eene bediening in het openbaar onderwijs te vervullen.

Indien de verzoeker minderjarig is moet hij bovendien, eene verklaring van zijnen vader of zijnen voogd overleggen hem tot het sluiten dezer verbintenis machtigende.

De verscheidene bovengemelde stuks moeten in 't jaar 1920 afgeleverd zijn.

Het uittreksel van den geboorteakt en het getuigschrift van goed gedrag en zeden moeten op zegel opgesteld zijn (wet op den zegel van 25 Maart 1891.)

Daar de schoolwet van 1914-1919 niet algemeen is kunnen toegepast worden noch haar volle uitwerksel krijgen voor wat de uitvoering van het leerplan in de lagere scholen aangaat, zal het exaam over de vakken loopen in art. 4 der wet van 15 September 1895 vermeld, alsook over een tweede en niet verplichtende taal (volgens de noodwendigheden der localiteiten, de vlaamsche duitsche of fransche. (volgens de noodwendigheden der localiteiten, de vlaamsche, duitsche of fransche). De verzoekers zullen tot dit exaam geroepen worden door het hoofd van het gesticht.

De verzoekers zullen ten minste 15 jaren oud zijn moeten op 31 december 1920, en op denzelfden datum de 22 jaren niet te boven gaan en geen ontslaging van ouderdom zal kunnen verleend worden.

LEENINGEN om het aankoopen of bouwen van huizen te vergemakkelijken worden aan zeer gematigden intrest en met gemak van betaling door het « BELGISCH GRONDKREDIET » toegestaan

Voor verdere inlichtingen wende men zich bij **Ph. VERBEKE, Rousselarestraat, 25, Iseghem.**

Beurs van Brussel.

Belgische leening 1e reeks	60.00	tot	—,—
» » 2e reeks	60.50	»	60.25
Schatkistbons	99.90	»	100.—
Nationale herstelling	93.80	»	94.—
Gemeente krediet 4 1/2 °/°	83.—	»	—,—
» » 4 °/°	73.50	»	—,—
» » 3 °/°	64.00		

WISSELKOERS.

Parijs	93.75	tot	94.25
Londen	59.45	»	59.70
Keulen	27.00	»	29.00
Amsterdam	558.50	»	568.50
New-York	15.42	»	15.52
Italie	69.50	»	73.00
Madrid	265.60	»	269.50

MARKTPRIJZEN.

KORTRIJK, 3 Mei. — Haver, 105 tot 108 ; peerdeboonen, 92 tot 95 ; aardappelen, (gele) 00 tot 00 ; id. roode 22 tot 23 ; eieren 't stuk, 0,50 ; koolzaadolie, 610 tot 615 ; lijnzaadolie, 000 tot 000 ; koolzaad 243 tot 254 ; lijnzaad, 285 tot 290 ; koolzaadkoeken, 105tot110 ; lijnzaadkoeken, 000 tot 000 ; sodanitraat, 150 ; ammoniak, 185 suikerij, 7,50 tot 0,00 ; duivenboonen, 00 tot 00 ; hooi, 33 tot 36 ; strooi, 25 tot 28.

Veemarkt : koeien, 31 ; stieren, 42 ; veerzen, 15 ; ossen, 88.

Vlasmarkt : Veldroote, van 2300 tol 2500 fr. de baal van 100 k. ; blauw vlas, van 2500 tot 2750 fr. de baal van 100 k. ; witte vlassen Leieroote, van 2800 tot 3300 fr. de 100 k. volgens kwaliteit ; dubbele oude vlassen, van 3300 tot 4000 fr. ; snuiten, van 990 tot 1100 fr. de 100 k. ; klodden, vuile, van 700 tot 775 fr. de 100 k. ; klodden, gezwingelde, van 850 tot 1100 fr. de 100 k. ; naturen, van 1000 tot 1100 fr. de 100 k.

OPENBARE VERKOOPING VAN
2 BURGERSHUIZEN
te ISEGHEM
(nevens de fabriek Demeester)

De Notarissen **VANDE MOORTELE,** verblijvende te Iseghem, en **AMEYE,** verblijvende te Rousselare, zullen openbaarlijk verkoopen de volgende goederen :

STAD ISEGHEM, Noord den Nederweg.

KOOP ÉÉN. — Een BURGERSHUIS met 9 a. 10 c. erve, bekend ten kadaster sektie D, nummer 937h, palende noord de fabriek van Jules Demeester, oost koop twee. zuid den ijzerweg, en west Jules Demeester en Vandeputte Jean.

KOOP TWEE. — Een BURGERSHUIS met 2 a. 9 c, erve, bekend ten kadaster sektie D, nummer 937g, palende noord de fabriek van Jules Demeester, oost Jules Demeester, zuid den ijzerweg en west koop één.

Bewoond zonder pacht tot 1 Juli aanstaande.

Definitieve toewijzing : DINSDAG 25 MEI 1920, om 4 ure namiddag (5 ure) stipt ter herberg « **Den Grooten Hert** » te Iseghem.

Recht van opbod.

Blijkens proces-verbaal opgemaakt door de Notaris VANDE MOORTELE, te Iseghem, den 27 April 1920, is er toegewezen geweest :

1. Het HEERENHUIS, FABRIEK en TWEE WERKMANSWONINGEN met 84 a. 7 ca. erve aan M. Adhemar Vandemoortele, nijveraar te Iseghem, mits 70,000 fr.
2. Een driehoekig perceelken GROND, groot 5 a. 25 ca. aan M. Achille Denys, metser te Iseghem, mits 150 fr.
3. Een WOONHUIS, Statiestraat, met 1 a. 55 ca. aan M. Denys voornoemd, mits 30,000 fr.
4. STOOMKETEL aan M. Prosper Dekeirsschieter, constructeur te Iseghem, mits 9,500 fr.
5. STOOMMACHIEN aan M. Prosper Dekeirsschieter voornoemd mits 2.000 fr.
6. ASSEN en TOEBEHOORTEN aan M. Alfred Gheysens, borstelfabrikant te Brussel, mits 2.800 fr.
7. DOOMBUIZEN aan M. Gheysens voornoemd mits 700 fr.

Ingevolge de wet op de faillieten heeft alle persoon recht van een opbod te doen van minstens één tiende der voornoemde koopsom. Het opbod moet gedaan worden binnen de vijftien dagen der toewijzing bij aanmaning van Deurwaarder beteekend aan voornoemden notaris VANDEMOORTELE en kenbaar gemaakt aan M Leopold Gillion, advokaat te Kortrijk, curator der failliet Jules Demeester-Bossuyt en aan voornoemde koopers.

OPENBARE VERKOOPING
van
Drie WERKMANSWONINGEN
Bouwgrond en land
te ISEGHEM, Wijk de Mentenhoek.

De Notaris **VANDE MOORTELE,** verblijvende te Iseghem, zal openbaar te koop stellen :

Koop 1. — WERKMANSWONING met 175 vm. erve, gebruikt door Polidor Duyck aan 15 fr. te maande.

Koop 2. — WERKMANSWONING met 133 vm. erve gebruikt door Richard Vanneste aan 10 fr. per maand.

Koop 3. — WERKMANSWONING, 127 vm. erve gebruikt door Laurent Vansteenkiste aan 10 fr. te maande.

Koop 4. — De GROND van twee vernielde huizen, groot 310 vm.

Koop 5. — Een perceel LAND, groot 439 vm. gebruikt door Charles Biglez tot 1 October 1920.

Vergoeding van oorlogschade mede verkocht.

Recht van Samenvoeging. — 1/2 0/0 instelpenning.

ZITDAGEN.

Instel : Maandag 17 Mei 1920.

Overslag : Maandag 31 Mei 1920, 4 ure (5 ure stipt) namiddag, ter herberg « CAFE VICTORIA » bij Omer Linseele, Koornmarkt te Iseghem.

De Notarissen **VANDE MOORTELE** te Iseghem en **VANDEVENNE** te Sweveghem, zullen openbaarlijk verkoopen :

Gemeente Emelghem, op de Plaats.

KOOP 1. — Een **HEERENHUIS** met poort, remise, stalling en hof, groot 13 a. 90 c. Bewoond door We Desodt tot 3 maanden na de toewijzing.

Koop 1. Ingesteld 16,500 fr

KOOPEN 2, 3, 4. — **BOUWGRONDEN** samen groot 5 a. 8 ca. Gebruikt door Achille Baeghe, zonder pachtrecht.

Koop 2. Ingesteld 150 fr.
Koop 3. Ingesteld 150 fr.
Koop 4. Ingesteld 150 fr.

KOOP 5. — 13 a. 64 ca. **LAND.** Gebruikt door Jules Cornelis aan 28 fr. 's jaars tot 1 October a. s.

Koop 5. Ingesteld 1,600 fr.

Recht van Samenvoeging.

OVERSLAG Dinsdag 18 Mei 1920, telkens om 3 ure namiddag in de gehoorzaal van het Vredegerecht te Iseghem.

Studie van den Notaris **ALBERIC LE CORBESIER** te Iseghem.

OPENBARE VERKOOPING
van
Drie welgelegen Woonhuizen
met erve en aanhoorigheden
te ISEGHEM, langs de Paterommegangstraat.

Koop 1. — Een WOONHUIS, bekend ten kadaster sectie A nrs 643r3 en 643l groot 2 A. 25 ca. verpacht aan Alberic Glas, mits 13 fr. te maande.

Koop 2. — Een WOONHUIS bekend ten kadaster sectie A nrs 943s3 en 643m groot 2 A. 25 ca. verpacht aan Constant Deprez mits 13 fr. te maande.

Koop 3. Een WOONHUIS bekend ten kadaster sectie A. nrs 643t3 en 643n, Groot 2 A 80 ca. verpacht aan Gustaaf Dejonghe mits 13 fr. te maande.

ENKELE ZITDAG

in 't Vredegerecht te Iseghem op Donderdag 20 Mei 1920. om 3 ure namiddag stipt.

Kantoor van den Notaris **WYFFELS,** te Rousselare

Uit ter hand te koop :

I.

Een WOONHUIS
te ISEGHEM, Rousselarestraat, geteekend no 58.

II.

2 Aaneenpalende Woonhuizen
waaronder de herberg PETIT CAFÉ
— te ISEGHEM, Ketelstraat —
dicht de Groote Markt.

SCHRIJNWERKER GEVRAAGD bij René Tuyttens-Sarre, Rousselarestraat, 186, Iseghem.

Er wordt gevraagd bij Georges Van Wtberghe, lijnwaadfabrikant in stad, een goede STIELMAN, voor smis, draaibank, schaafmachien, enz.

CRÉDIT FONCIER D'ANVERS

Naamlooze Maatschappij — Kapitaal 3.000,000

Spaarboekjes 3.60 0/0, Renteboekjes 4 0/0, 4.25 0/0 en 4.50 0/0, vrij van lasten.

DEPOTREKENINGEN AAN ZEER VOORDEELIGE VOORWAARDEN

AANKOOP en VERKOOP van Fransch, Engelsch en Amerikaansch Papier

aan de voordeeligste wisselkoers.

Verdere inlichtingen kan men bekomen bij

M. PH. VERBEKE, BESTUURDER,
Rousselarestraat, 25, ISEGHEM.

HUIS

D. SCHELDEMAN-DE BUSSCHERE

St Hiloniusstraat, 6, ISEGHEM.

Vensterglas, Mastiek, enz... Verfwaren, Vernissen, Meubelpapier.
Bereiding van alle slach van verven voor die wil zelve schilderen.

— Eerlijke en trouwe bediening — Zuivere en goede waren.

HUIS VAN VERTROUWEN

'T GOUDEN SCHAAP

Wilt gij goede en goedkoope, luxe of gewone

MATRASSEN OP MAAT

in Schaapswol, Flocons, Crins Zeegras, Kapok, Pluimen enz. alsook Ressortkoorden en Overtrekgoederen

wendt u tot

Jules ALLEWAERT-PARMENTIER

MATRASMAKER

St Amandstraat 5, ISEGHEM

(dicht bij St Hiloniuskerk)

Specialiteit van goed gezuiverd Windhaar met ondoordringbare Tijken

Ik gelast mij ook met alle herstellingen ten huize.
Prijzen buiten alle Concurentie
Verzorgd werk — Spoedige Bediening.
Al de bij mij gekochte matrassen zijn gewaarborgd door mij gemaakt.

Robert DEVOLDER-VERSCHAEVE

Schilder-Glazenmaker

-: de Pélichystraat, 18, ISEGHEM :-

Hout- Marmer en Sieraadschilderingen

VERWEN EN VERNISSEN

GENADIGE PRIJZEN. SPOEDIGE BEDIENING.

Regelmatigen Vervoerdienst ISEGHEM-GENT

AD. DEVOS-PILLEN

Rousselarestraat, 132, ISEGHEM.

Uit Iseghem den Woensdag voormiddag. — **Terug uit Gent den Donderdag** namiddag. Standplaats *Hotel Picardiën* tegen de Koornmarkt.
Vervoer van groote en kleine vrachten. Spoedige en trouwe bediening.

Nieuwe Moderne Inrichting
voor het maken van

PORTRETTEN

Bromure, Bruin en Charbonpapier

Heraftrekking van oude Portretten

Portretten op Doodsbeeldekens
gemaakt in 24 uren

Vergrootingen op alle Modellen
in 't zwart, in 't bruin Sepia en Pastel

Bijzondere Prijzen voor Huwelijksgroepen

M. DRIESENS-VANDE WALLE

Rousselarestraat, 82, Iseghem.

VERZORGD WERK — SPOEDIGE BEDIENING
Ik begeef mij ook ten huize.

HUIS VAN VERTROUWEN

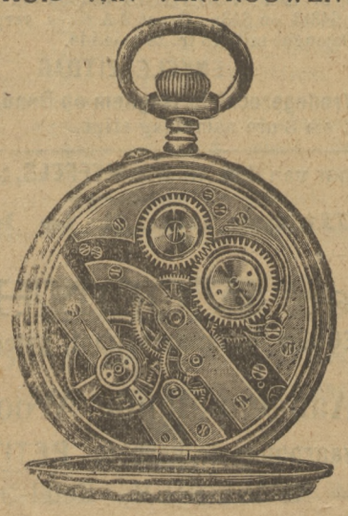

A. MOENAERT-NOPPE

29, Rousselarestraat, ISEGHEM.

Oud Huis ROOSE-MAES.

Groote keus van de laatste nieuwigheden in **Uurwerken en Juweelen,** Régulateurs, Pendulen en Réveillen.
Zak- en armbanduurwerken in goud, zilver, niellé en nickel.
Kettingen van allen aard.
Depot van het gekend uurwerk, **Roskopf**, (5 jaar waarborg) Juistheids zakuurwerken : **Oméga, Invicta.**
Schoone colectie **diamanten** brochen, barretten, oorringen, ringen.
Juweelen in goud, titre-fix, niellé, doublé en zilver.
Schoone **Eerste-Communie artikels.**
Geschenken in zilver en verzilverd metaal zooals : Tafel- Schrijf- rook en naaigerief. — Tafelgerief Wiskeman.
Alle soorten van **brillen, pincenez**, vergrootglazen, thermometers, barometers, naphte- en alcoolwegers.
De voorschriften der Heeren **Oogmeesters** worden stipt en spoedig uitgevoerd.
Groote Keus **Phonograafs, Platen, Naalden, en toebehoorten.**
Bijzonder werkhuis voor het herstellen van uurwerken, Juweelen en Phongraafs.
MODERNE INRICHTING — SPOEDIGE BEDIENING.
Gematigde prijzen. — Waarborg
Aankoop en verwisseling van oud diamant, goud en zilver aan de hoogste waarde.

HANDEL IN

TABAK, CIGAREN en CIGARETTEN

VERKOOP in 't GROOT en in 't KLEIN

Specialiteit van Tabak APPELTERRE

A. VANDERHAEGEN-VANDENBROUCKE

MEENENSTRAAT, 14

- - ISEGHEM - -

Huis Ed. MAES-NAERT

GEDIPLOMEERDE GOUDSMID

Gentstraat, 4, ISEGHEM

— (recht op de Marktstraat) —

VERKOOP VAN

Alle slach van Juweelen

UURWERKEN

voor Heeren en Damen in goud, zilver en nickel
Slingeruurwerken, Regulateurs, Reveillen
Groote keus van Ringen en Kettingen
TROUWRINGEN aan voordeelige prijzen

HERSTELLINGEN

van Uurwerken, Goud en Zilveren Juweelen
DEVIS en TEEKENING worden op vraag gemaakt
van goud- zilveren en diamanten PARUREN
OPSCHRIFTEN en NAAMLETTERS WORDEN GEGRAVEERD
ALLES WORDT TEN HUIZE — IN VOLLE VERTROUWEN AFGEWERKT. —

BERICHT
AAN AANNEMERS EN BELANGHEBBENDEN

Moderne Fabriek
van Producten in Gewapende Ciment

RICHARD DE CLERCQ

Groenstraat, (recht over het Kerkhof) **Rousselare.**

Altijd in magazijn, buizen van alle diameters, steenputbuizen, citernes, aalputten, muurdeksels, waterbakken, pompsteenen, enz

Al deze produkten kunnen onmiddelijk en aan voordeelige prijzen geleverd worden. Aanvaarden ook alle werken in Beton-Armé. Bijzonderheid voor het maken van réservoirs voor fabrieken en brouwerijen. Volledige waarborg.

Let wel op het adres :
GROENSTRAAT, (recht over het Kerkhof).

RAMEN en DEUREN te koop bij P. Decoene-Mortier.

MEN VRAAGT TE KOOPEN per occasie ELEKTRIEKE MOTEUR van een twee of drij peerden.
Adres ten bureele van dit blad.

SUIKERBAKKERIJ Van Landeghem

GRAVINNESTRAAT, 24,

INGELMUNSTER

Chocolade --- Pralinnen

BIJZONDERE KEUS VAN

SCHOONE en FIJNE GEBAKKEN

voor Doopen, Huwelijken en andere feesten
Voortverkoop in 't groot van Suikerbakkerartikels
BESTELLING TEN HUIZE
voor Iseghem en omliggende Gemeenten.

HUIS

Ach. De Gezelle-Vyncke

Rousselarestraat, 109-111, ISEGHEM.

FABRIKANT VAN

Tabak en Cigaretten

HANDEL IN

Cigaren, Snuif, Rook- en Roltabak

Toilet artikelen, Zeepen, enz.

waaronder deze :

CIGAREN

Quo Vadis, Utinam, der gekende firma Tinchant, Y Gonzalès, Caobas Puntos, Cigarellos Calba, Emicas, Monics Vestalin, Record.

Cigaretten der beste en gekendste merken

INLANDSCHE en VREEMDE

Tabak in bladeren en gesneden

vanaf 6 fr. de kilo

Snuiftabak, Steenen pijpen, Cigarette papier, Tuben om Cigaretten te maken, Toiletzeep, Erasmic, Viollette en Scheerzeep, Sunlichtzeep, Eau de Cologne nº 155, tuben voor het reinigen der tanden, Roodkleursel voor de lippen, Poudre de riz, Pommade voor het haar en moustachen, Brillantine Marie-José, Haarverf, Valsch haar. Netten voor het haar, Kammen, Haarspellen, Krulscharen, Aluinsteen, enz , enz.,

Bijzondere prijzen voor Voortverkoopers.

HEROPENING

van het Huis

J. Vanlandeghem-Behaeghe

Groote Markt, 21, ISEGHEM.

ALLE SLACH VAN BENOODIGHEDEN
VOOR
— KLEERMAKERS EN KLEERMAAKSTERS —
ZIJDEN, PAENE, ROUWFLOERS

Groote keus van lijnwaadartikelen

voor Dames en kinderen.

DOOPKLEEDEREN — COLS — CRAVATTEN

Specialiteit en groote keus van
:-: CORSETS Merk H D. B., :-:

Met dezen breng ik het publiek ter kennis dat ik mij kom te vestigen als **MEESTERKLEERMAKER.**
In volle vertrouwen zal ik goed en verzorgd werk leveren tot ieders voldoening, volgens de laatste modellen.
Spoedige bediening.

ROBERT MAES,
Marktstraat, 44, Iseghem.

PIANOS

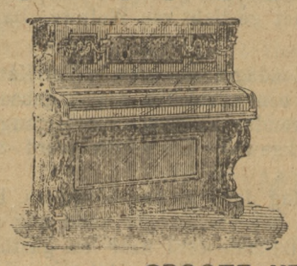

Verkoop — Verhuring
Verwisseling
— Stemming —
en Herstellingen van allen aard.

GROOTE KEUS VAN

SPREEKMACHIENEN

en phonographe platen

Muziek- en Muziekinstrumenten

Harmonicas in 't groot en in 't klein

BIJ

J. Clement-Clement

20, Gentstraat, ISEGHEM.

IN DE PLASTRON

Raymond Maes-Geldhof

Marktstraat, 44, ISEGHEM.

SCHOONE KEUS VAN

MANS- EN VROUWSTOFFEN

Ellegoederen

Witte en Fantasieartikelen

Bijzonder assortiment van HEMDEN, COLS en PLASTRONS

COMMUNIEARTIKELEN

ANTWERPEN'S

BOUW- & HYPOTHEEK BANK

Naamlooze Maatschappij.

Maatschappelijk Kapitaal : 5,000,000 frank.

Zetel : Nr 13, Twaalfmaandenstraat, ANTWERPEN.

Waarom uw spaargeld onnuttig in huis bewaren of in roekelooze hooge winstgevende spekulatiën plaatsen, wanneer ge zonder waardevermindering voor uw kapitaal te vreezen, uw geld, terugbetaalbaar op zicht, aan 3.60 % 's jaars of vóór 5 tot 10 jaar aan 4 % 's jaars kunt uitzetten.

De zekerheid dat uwe spaarpenningen te allen tijde onverminderd behouden blijven in aanmerking genomen betalen wij onder dit oogpunt de hoogste intresten.

Uwe geldplaatsingen worden uitgezet op **vaste goederen,** aan **openbare besturen,** enz.

Wend U in vertrouwen tot onze Agenten uwer streek ; zij zullen U alle gewenschte uitleggingen nopens SPAARBOEKJES, KASBONS & OBLIGATIES verstrekken.

AGENTEN :

Mr Florent Behaeghe-Mulier
Gemeenteontvanger,
Van den Bogaerdelaan, 13, **Iseghem.**

Mr Achille Tanghe
Hoofdonderwijzer, **Emelghem.**

Mr Jules Oost
Handelaar, **Winckel St Eloi.**

IN DE GOUDEN PLUIM

Cyrille Sintobin-Vandommele

de Pélichystraat, 25, ISEGHEM

FABRIEK VAN

Gemaakte Vrouw- en Kinderkleederen

Groote keus voor alle slach van witte roks, satine laine, moirette en zijde

— WITTE en GEKLEURDE MANSHEMDEN —

ELLEGOEDEREN, enz.

LEDERHANDEL VALÈRE LARIDON

Koornmarkt, 15, ISEGHEM.

— CROUPONS — HALZEN — FLANKEN —
BOX CALF, ZWART EN GEKLEURD
BANDEN BOX CALF.
CHEVREAUX — GRISON — ZWART EN IN ALLE KLEUREN.
POULAINS CHEVREAUX — BANDES VERNIS
CHEVREAUX VERNIS — DAIMS.
VOERINGEN — COUTILS — RINGEN
HAKEN — LETSEN, enz ..

Alle Schoenmakersbenoodigheden.

Kamerslissen, Espadrillen

KRUIDENIERSWAREN — LIKEUREN en WIJNEN

Agent der
Schrijfmachienen " UNDERWOOD "

BRAND- en ONGEVALVERZEKERINGEN

" Les Patrons Réunis "
BELGISCH MAATSCHAPPIJ van eersten rang gesticht in 1887.

BOEK- en STEENDRUKKERIJ

J. DE BUSSCHERE-BONTE

Bureel der Gazette « DE ISEGHEMNAAR »

Affichen met plans voor verkoopingen
Programma's voor Feesten
Facturen, Memorandums
Hoofden van Brieven, Enveloppen
Spijskaarten, Trouwbrieven, Rouwbrieven
Doodsanctjes met portretten, enz.
Alle slach van Etiquetten voor Wijnen,
Likeuren, Chocolat, Chicorei, Tabak, enz.

FABRIEK van PAPIEREN ZAKKEN

Registers, Bureelgerief, Emballage Papier, Fantaisieartikelen, Maroquinerie, enz.

G. HOET-ANNE, opticien, St Amandstraat 8, ROUSSELARE

HUIS VAN VERTROUWEN

Waarom wordt het huis, G. Hoet-Anne, na 36 jaren bestaan, door de H. H. Oogmeesters, meer en meer aanbevolen ?

1° Omdat het gezicht met een nieuw stelsel van gezichtaanduider goed onderzocht wordt, die ons juist het nummer van 't gezicht aanduid, om met den eersten bril die men beproeft, zoo klaar te zien als op den ouderdom van 15 jaren, en waardoor het gezicht bewaard en versterkt wordt.

2° Omdat het huis voorzien is van uitgelezene glazen en alle verschillige modellen van bril en pince-nez monturen, uit de voornaamste fabrieken van Frankrijk, Engeland en Amerika, in goud, zilver, doublé, nickel en staal, en waarvan de prijzen buiten alle concurentieën zijn. Glazen, op recept der H. H. Oogmeesters voorgeschreven, worden kunstlijk afgewerkt. Brillen en pince-nez van af 3 fr. 't stuk. Allerfijnste geslepen glazen, met fijne monturen 6 en 7 fr. GEENE WOEKERPRIJZEN.

Het huis is ook voorzien van eenen schoonen keus jumellen, longues-vues, barometers en kunstoogen. Specialiteit van thermometers voor broeimachienen, brouwerijen, baden en kernen ; maximathermometers ; likeur-, sirop-, melk- en oxijde wegers. Loupen voor wevers, enz...

Germain Hoet-Anne, begeeft zich op aanvraag persoonlijk ten huize, en heeft hoegenaamd met geene reizigers commerciële betrekkingen.

Men lette goed op ons adres :

Germain Hoet-Anne, St Amandstraat 8, tegen de Noordstraat, Rousselare.

Er is altijd een oogmeester ten ieder beschikking.